

عوامل اصلی بالا رفتن قیمت نفت

اگر بازارها شرایط طبیعی داشتند قیمت‌ها پائین می‌آمدند برعکس اکنون که قیمت‌ها افزایش یافته است، یعنی زمانیکه بحران عرضه وجود ندارد دلیلی برای بالا رفتن قیمت‌ها نیست.***برعکس سی سال پیش که قیمت‌ها و قیمت‌گذاری‌های علنی بود، امروزه قیمت نفت، در پشت درهای بسته توسط شرکت‌های غول‌پیکر همچون گلدمن اسمیت، مورگان استنلی، گلدمن ساکس، سیتی‌گروپ، و دویچه بانک انجام می‌گیرد.

نوشته ویلیام اینگدال

۲۵ می ۲۰۰۸

kassioun.net

برگردان احمد مزارعی

مصرف روزانه نفت در آمریکا ۱۹۰ هزار بشکه کاهش یافته است. و این به علت رکود اقتصادی در سال ۲۰۰۸ است. مصرف روزانه چین ۴۰۰ هزار بشکه افزایش یافته، که این بعلاوه رشد فعالیت‌های اقتصادی این کشور است. ای‌رقمی است که مطبوعات جهانی، چین را به خاطر آن ملامت می‌کنند. چین از مجموع ۷ میلیون بشکه نفت مورد نیاز خود در سال گذشته تنها ۳/۲ میلیون بشکه نفت وارد کرده است. این در حالیست که آمریکا سالانه ۲۰/۷ میلیون بشکه نفت مصرف می‌کند.

هم اکنون که آمریکا که بزرگترین کشور مصرف‌کننده نفت است، دچار کمبود تقاضا شده است. اما چین که تنها یکسوم آمریکا مصرف نفت دارد، مقادیر بسیار کمی بر تقاضایش افزوده شده است. بدین معنا که به نسبت کل تولید جهانی که ۸۴ میلیون بشکه در روز است چین تنها نیم در صد تقاضایش بالا رفته است.

اوپک برای سال ۲۰۰۸ تقاضای بیشتری از گذشته را پیش‌بینی نمی‌کند. زیرا رشد توسعه در کشورهای آسیایی همراه با رکود در جهان صنعتی است، یعنی موازنه‌ای در این زمینه در بازارهای جهانی وجود دارد.

حد متوسط تقاضا برای نفت در سال ۲۰۰۸، ۸۷ میلیون بشکه می‌باشد. و این تغییری بسیار جزئی در برآورد گذشته اوپک است. احتمال دارد که تقاضا در کشورهای چین، هند خاورمیانه و آمریکای لاتین کمی بیشتر شود، اما در مقابل در آمریکا و اروپا تقاضا کاهش خواهد داشت. آمریکا که بزرگترین مصرف‌کننده نفت است با کاهش تقاضا موجب کاهش تولید و توسعه خواهد شد که تأثیرات اقتصادی خواهد داشت.

اگر بازارها شرایط طبیعی داشتند قیمت‌ها پائین می‌آمدند برعکس اکنون که قیمت‌ها افزایش یافته است، یعنی زمانیکه بحران عرضه وجود ندارد دلیلی برای بالا رفتن قیمت‌ها نیست.

چاه‌های نفت در اینترنت

نه فقط دلیلی بر کمبود عرضه نیست، تا قیمت‌ها سیر صعودی ببینایند، بلکه چاه‌های نفت بسیار عظیمی در سال ۲۰۰۸ شروع به بهره‌برداری کرده و بر عرضه نفت در بازار جهانی می‌افزایند.

به تازگی دولت عربستان که یکی از تولید کنندگان عمده نفت در جهان است تصمیم گرفته است تا سرمایه گذاری در زمینه حفر چاههای نفت به نسبت ۴۰ درصد افزایش یابد و حفر چاههای نفتی را به سه برابر برساند. انتظار می رود که شرکت نفتی آرامکو برنامه تازه خود را میان سالهای ۲۰۰۹ تا ۲۰۱۳ به پایان برساند. کشور عربستان در صدد ادامه برنامه ای است که از مدتها پیش شروع شده و ۵۰ میلیارد دلار برای این پروژه های نفتی سرمایه گذاری کرده است. این برنامه دقیقا برای تقاضاهایی است که در کشورهای خاورمیانه و در سایر بازارهای رو به رشد پیش بینی می شود. دولت عربستان در نظر دارد که تولید نفت خود را در سال آینده به ۱۲/۵ میلیون بشکه برساند. تولید عربستان اکنون ۱۱/۳ میلیون بشکه و با این برنامه ۱۱ درصد اضافه تولید خواهد داشت. از ماه آوریل امسال منطقه خورسانیه در عربستان وارد تولید نفت شده و روزانه ۵۰۰ هزار نفت سبک استخراج می نماید. پروژه دیگری در عربستان در منطقه خریس در حال اجراست، که این پروژه بسیار عظیم، نفت عربستان را تا ۱/۲ میلیون بشکه در روز اضافه خواهد کرد.

شرکت دیگری بنام پترابوس در برزیل بتازگی شروع به سرمایه گذاری در زمینه حفر چاههای نفت در زیر دریا کرده است. مشخصا این برنامه در منطقه ای بنام توبی در حال اجراست که بنظر می رسد اینهم یکی از بزرگترین میدانهای نفتی است و حتی مقدار نفت انبار شده در این منطقه بیشتر از نفت دریای شمال است. بنا به گفته این شرکت تخمین زده می شود که میدان توبی که در عمق زیاد دریا قرار دارد، تا ۸ میلیارد بشکه نفت سبک را در خود داشته باشد.

در چند سال آینده کشور برزیل در زمره ۱۰ کشور مهم تولید کننده نفت خواهد بود و در کنار کشورهای همچون نیجریه و ونزوئلا قرار خواهد گرفت.

در آمریکا شرکت های بزرگ نفتی، آهسته و بدون سرو صدا مشغول کشفیات هستند. این عملیات در منطقه آلاسکا می باشد که تولیدات آنها بزودی وارد بازار خواهد شد. اینکه آنان در این مورد سکوت می کنند برای اینست که قیمت نفت پائین نیاید. هیئت ژئولوژیست آلاسکا گزارش داده است که مخازن عظیمی در منطقه باتن که از شمال داکوتا، مونتانا، و جنوب شرق تا استان ساکس چوان در کانادا امتداد می یابد، دارای ۳/۶۵ میلیارد بشکه نفت می باشد.

اینها تاکیدی است علمی و دقیق که تا چه اندازه مخازن عظیم نفتی در این و یا آن گوشه جهان وجود دارد که می توان از آن بهره برد. اضافه بر این، در عراق ۴ شرکت انگلیسی و آمریکایی مشغول اکتشافات در حول و حوش مخازن عظیمی هستند که تا کنون مورد بهره برداری قرار نگرفته است و این مخازن بعد از عربستان در جایگاه دوم است. و البته در جهان مناطق بسیاری وجود دارند که کماکان کشف نشده باقی مانده اند.

با بالا رفتن قیمت ها شرکت های بزرگ بین المللی نفتی، به منافع بزرگ اقتصادی دست می یابند. مشکل اینست که این شرکت ها نمی خواهند با اعلام وجود این مخازن عظیم نفتی در سراسر جهان، موجبات کاهش قیمت ها را فراهم آورند. وگرنه اکنون هیچ مشکلی برای عرضه نفت در بازار جهانی وجود ندارد. نفت به اندازه کافی و بیش از تقاضا هم اکنون در دسترس است. از طرفی این شرکت ها برای سرمایه گذاری خود کمک های زیادی از بانک های وال استریت و دو بازار دیگر اصلی نفت یعنی «نایمکس» و «آی.سی.ای» در لندن و آتلانتا دریافت می دارند.

پس چرا قیمت ها همچنان در حال افزایش است؟

بنظر می رسد که مرحله بالا رفتن قیمت نفت به پایان خود رسیده است. در پایان ماه گذشته «هیئت زمین شناسان آمریکا» کنگره سالانه خود را برگزار کردند. در این کنگره تمام مدیران اجرایی شرکت های نفتی آمریکا و زمین شناسان این شرکت ها حضور داشتند بنا بر اظهارات یکی از شرکت کنندگان، حاضران به این نتیجه رسیدند که قیمت نفت بسیار پائین خواهد آمد. اما قیمت گاز طبیعی، برای مدتی طولانی افزایش قیمت خود را حفظ خواهد کرد.

در عین حال چند روز پیش بانک «برادارن لیمان» اعلام کرد که بالا رفتن نجومی قیمت نفت به پایان خود رسیده است. مایکل ولرون، سرپرست هیئت استراتژیست های نفتی بانک در مصاحبه ای در تاریخ ۲۴ آوریل با روزنامه دیلی تلگراف لندن اعلام کرد: «هم اکنون مقدار عرضه و تقاضای نفت در بازار برابر شده است. و گروه تحقیق و گزارش در این زمینه که از ابتدای سال مشغول به کار بوده است گزارش خود را ارائه کرده است.»

بر اساس گزارش اداره اطلاعات انرژی آمریکا بتاريخ ۷ می ۲۰۰۸، مقدار نفت اضافی انبار شده به ۱۲ میلیون بشکه رسیده است. باید گفت که این مقدار، اضافه بر ۳۳ میلیون بشکه نفتی است که از ابتدای سال ۲۰۰۸، در انبارها وجود داشته است.

اضافه بر این، گزارش «مستر کارت» در تاریخ ۷ می ۲۰۰۸، چنین می نویسد که تقاضا برای مصرف گاز طبیعی، ۵/۸ کاهش نشان می دهد. پالایشگاههای گاز طبیعی همزمان با کاهش تقاضا برای گاز، تولیدات خود را کاهش می دهند. و اکنون تولیدات آنها به ۸۵ درصد رسیده در صورتیکه سال گذشته در همین زمان، تولیدات آنها ۹۵ درصد بوده است. مسلم است که پالایشگاههای تولید گاز طبیعی، برای بالا نگهداشتن قیمت گاز به این کار دست می زنند.

در تاریخ ۸ می ۲۰۰۸، شرکت انگلیسی «اویل موومننتز» که حمل و نقل نفت در سراسر جهان را بعهده دارد، طی اطلاعیه ای توضیح داد که حمل و نقل کشتی ها در دریاها، با قدرت تمام انجام می گیرد. این شرکت ادامه داد که حمل و نقل دریایی از انواع مختلف آن بخوبی جریان دارد. در گزارش اضافه می شود: «بخش بزرگی از نفت هایی که برای انبار شدن بسوی غرب می رود، از راه دریاهاست و در عین حال بدور از نگاه دیگران انجام می گیرد.» صاحب نظران نفتی باور دارند که فعالیت های قدرتهای بزرگ ۴ گانه نفتی، در زمینه حمل و نقل و انبار کردن آن جزو بزرگترین صنایع محرمانه جهانی است که بلحاظ سری بودن، پس از مواد مخدر می توان آنرا دومین نامید.

گلدمن ساخس در میانه میدان

برعکس سی سال پیش که قیمت ها و قیمت گذاری های علنی بود، امروزه قیمت نفت، در پشت درهای بسته توسط شرکت های غول پیکر همچون گلدمن اسمیت، مورگان استنلی، گلدمن ساخس، سیتی گروپ، و دویچه بانک انجام می گیرد. تغییرات و بازی های اساسی در مرکز بورس سهام لندن «آی. سی. ای» (بورس نفت بین المللی سابق) که شعبه بازار بورس بین المللی «آتلانتا - جورجیا» متعلق به گلدمن ساخس می باشد، طرح ریزی می شود. همین مرکز در عین حال مرکز اصلی قیمت گذاری تولیدات منابع اولیه که بیشترین مصرف جهانی را دارند (جی. اس. سی. ای) که می توان گفت نقش قیمت گذاری این موسسه، از نفت هم مهمتر است.

همچنان که در مقاله سابق خود نوشتم، ۶۰ درصد گرانی قیمت نفت، بعلت سیاست های بازار بورس است. موضوع ارتقا قیمتها و «آی. سی. ای» مورد توجه تحقیقاتی کنگره آمریکا قرار گرفت. این موضوع در جلسه دائمی کنگره که در تاریخ ۲۷ جون ۲۰۰۶، انعقاد یافت، مورد بحث قرار گرفت و در جلسه دیگری برای بررسی همین موضوع، در تاریخ دسامبر ۲۰۰۷ ادامه یافت. کنگره در این جلسات، به بحث و بررسی تجارت، و بازار بورس نامنظم پرداخت که چه تاثیری بر بازار بورس انرژی دارند. اعضای کنگره در پایان جلسات خود، به این نتیجه رسیدند که بالا رفتن به بشکه ای ۱۲۸ دلار و یا بیشتر از آن، در نتیجه قراردادهای از پیش امضا شده ایست که توسط بازار بورس انجام می گیرد و میلیاردها دلار مورد مبادله قرار می گیرد. کنگره، آی. سی. ای را در مرکز این فعل و انفعالات ارزیابی نمود.

در تاریخ ژانویه ۲۰۰۸، بعلت امتیازاتی که از طرف پرزیدنت بوش، به مراکز بورس داده شد، اکنون این مراکز قراردادهای را آنگونه که به منفعت آنها است به امضا می رسانند و خود را تابع مقررات قراردادهای از پیش امضا شده نمی بینند.

در سال ۲۰۰۰، شرکت «انران» از دولت آمریکا درخواست کرد، تا آنها را از پابندی به مقررات اداری قراردادهای از پیش تنظیم شده معاف بدارند و اینگونه انجام شد. پس بنابراین جای شگفتی نیست که رویترز از قول گلدمن ساخس در تاریخ ۶ می ۲۰۰۸، اظهار داشت که ممکنست که قیمت نفت بین ۶ تا ۲۴ ماه آینده به ۲۰۰ دلار برسد. به مدت دو روز این خبر تبلیغ می شد. چه بسا افراد ساده ای وجود دارند که ثروت خود را در گرو این خبر گذاشته اند.

آرگن مورگان استرانیست شرکت مورگان ساخس، کشورهای خاورمیانه و چین را سرزنش می کند که در مصرف انرژی زیاده روی می کنند و این همزمان با بالاترین نفت تولیدی در خاورمیانه است.

افسانه بحران نفت دوباره وال استریت را در خود گرفته است. نگاه کنید به پادوهای وال استریت در سال ۱۹۹۹ و ۲۰۰۰ که درباره سهام بورس این کشور تبلیغات می کردند، آنوقت مسئله بدستتان خواهد آمد. برای یادآوری بد نیست بگوئیم که در

سال ۲۰۰۱، پیش از آنکه شرکت «دات کام» متلاشی شود بسیاری از شرکتهای وال استریت مردم را به خرید سهام شرکت مذکور تشویق کردند و اعلام کردند که سهام این شرکتها در حال اتمام است تا مردم سرعت عمل بخرج دهند.

از طرفی شرکت «دات کام» بخشی از سهام خود را برای فروش در اختیار شرکتهای وابسته به خود قرار داد. بنا بر گزارش کنگره در این مورد، شرکت دات کام بسیاری از رسانه های جمعی را به خدمت گرفت، تا بدینوسیله سود بیشتری به خود و شرکتهای وابسته به خود سرازیر نماید. و البته مردم عادی که در این شرکت سرمایه گذاری کرده بودند، دست خالی رها شدند.

کنگره آمریکا باید از شرکت مورگان ساخس بخواهد تا دفاتر و محاسبات خود را در اختیار متخصصان کنگره گذاشته تا معلوم شود بر چه اساسی این شرکت ادعا می کند که قیمت نفت در ۶ تا ۲۴ ماه آینده به ۲۰۰ دلار خواهد رسید و اینکه این ادعا تا چه اندازه درست است.

مسائل حاشیه ای دیگر که در گران شدن قیمت نفت موثرند

ما در مقابل شما دلایل فراوانی قرار دادیم و اینک به این بخش توجه کنید: **خطر تروریسم رشد یابنده، بالا رفتن تقاضای نفت از سوی چین و هند، اضطراب ها در نیجریه، انفجار لوله های نفتی در عراق، احتمال شروع جنگ با ایران، و بالاتر از هر چیز فریب کاری «بحران نفت»**. یکی از دلایان بازار بورس نفت بنام تبون بیکنز، اظهار داشت که وی مبالغه هنگفتی را از قبل خرید و فروش در بورس نفت بدست آورده است. وی همیشه این بحث را دامن می زند که جهان به سوی بحران عظیم نفتی در حرکت است. همین مورد درباره مت سیمونز، یکی از بانکداران هیوستن و از دوستان دیک چنی صادق است که بنا بر گفته خودش سود فراوانی در نتیجه خرید و فروش در بازار بورس بدست آورده است. بنا به گزارش کنگره آمریکا در سال ۲۰۰۶، نقش بازار بورس در بالا رفتن قیمت ها بسیار موثر است. در بازار بورس نفت مدیرانی با تجربیات فراوان وجود دارند که می دانند چگونه موضوع «بحران نفتی» را دستاویز قرار داده، قیمت ها را بشکل خوفناکی بالا و پائین کنند. اینان با نبوغ خاصی که دارند نفت بر آتش می پاشند.

آیا دمکراتها آنچنانکه «کمیته انرژی و تجارت» آنها اعلام داشت، این خطر را می پذیرند تا به این وضع جنون آمیز پایان دهند؟

چندی پیش کمیته مزبور اعلام داشت که ما این مسئله را مورد ارزیابی قرار خواهیم داد.

نویسنده مقاله فوق دو کتاب بنامهای زیر برشته تحریر آورده است:

- ۱- «قرن جنگ»: سیاست های نفتی آمریکا و انگلستان و نظم نوین جهانی.
- ۲- «بذر نابودی»: مذاکرات محرمانه برای بازی در عوامل وراثت